

er virkelig Uoverensstemmelse om mellem den nærværende Regjering og Flertallet i Thinget, er der noget af den, hvorom vi med Haanden paa Hjertet kunne sige, at Folkets Vel og Vel beror paa, om de blive opfyldte; til Lov i Navn eller først ad Næve. Jeg tror ikke, at Nogen tør vove at paastaa det. Den ærede Ordfører talte om „Tro paa vor retfærdige Sag“, men der er Forskjel paa sand og alvorlig Tro paa den Sag og paa de Tanker, som man strider for, og saa paa den Overtro, at Ens Tanker og Ens Forslag netop have den Fuldkommenhed, at de slet ikke kunne have Behov og Trang til at prøves i Kamp mod andre Anskuelse, og have vi virkelig Tro paa disse Tanker, saa ere vi ikke bange for at underkaste dem den Skærpsid, som de maa gaa igjennem ved fortsat Kamp mod andre Anskuelse og Meninger, og deri er jeg enig med det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds, at naar vi paa en rolig, besindig og kraftig Maade hævde de Tanker, som vi have Tro paa, skal Sagen nok bringes til Seier i sin Time. Det er den rette Tro efter min Mening, paa vore ledende Tanker og paa Folkets Sag, men det Hastværk, som der synes nu at være over Folkethingets Flertal, kan ikke andet end bringe mig i Minde og til ogsaa at udtale lige overfor ærede Medlemmer, det gamle hellige Ord, der gælder for vor Gjerning, ligesom for enhver anden Gjerning paa alle Livets Omraader: „Den, som tror, haster ikke“. Jeg har ikke reist mig for at sætte mig paa Dommerstøbet og dømme over Nogen, men jeg har spurgt mig selv, hvorledes den Tilstand er fremkommen, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojfen) omtalte, at Lovgivningsarbeidet gaar istaa, og at vi ikke kunne komme længere, og hvem der saa i Virkeligheden har Skylden derfor. Det ærede Medlem sagde selv, at han ikke vilde paastaa, at Skylden ganske og alene laa paa den ene Side, og naar der fra Folkethingets Flertals Side tales om den taalmodige, besindige Fremfærd, der har fundet Sted fra dets Side, saa er det et stort Spørgsmaal, om Historien en Gang vil bekræfte den Dom, som de ærede Medlemmer saaledes fælde over deres egen Fremfærd. For mit Vedkommende er jeg aldeles ikke vis derpaa. Men jeg skal paa den anden Side ikke tilbageholde den Udtalelse, at jeg tror ikke, at det nærværende Ministerium i sin Helhed er i Stand til at være Fører for de Tanker, som nu gjøre sig gjældende i Folket, som virkelig trænge sig frem og trænge til Udvikling og Fremme; men det er min Overbevisning, at vi ved at indtage en rolig og besindig Holdning og ved rolig fortsat ihærdig Virksomhed for, hvad vi tro, der er Sandhed og til Folkets Lav, ogsaa ville bringe det ærede Ministerium til den Anerkendelse, at det maa vige Pladsen for andre Mænd, som efter deres Anskuelse bedre ere i Stand til at kunne bringe Tidens og Folkets Spørgsmaal til

Løsning. Man har talt i høie Toner om det parlamentariske System eller, som det vel sagtens, tænker jeg, paa Dansk kan udtrykkes, Selvstyrelsesretten. Den høitærede Minister har i den Henseende henvist til Englands Exempel og viist, at denne Selvstyrelsesret ikke saaledes er kommen frem paa een Gang, men gennem 600 Aar. Jeg tror nu imidlertid ikke, at den høitærede Minister har Ret i, hvis det var hans Mening saaledes uden videre at føre os Englands Forhold i den Henseende alene og i alle Maader frem for Tanken som Exempel. Jeg haaber heller ikke, at vi skulde være saa lang Tid om at vinde frem til virkelig og sand Selvstyrelse. Men jeg indrømmer fuldstændig den høitærede Minister, at det er en Sag, som ikke saaledes uden videre kan fremgaa, af nogle Sætninger eller Paragrafer, der ere skrevne ned paa Papiret; det er Noget, som Folket maa leve sig op til, og vove sig frem til, og i den Henseende veed jeg ikke, hvad det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds mente med, saavidt jeg forstod, ham, at det var Flertallets, eller, om man vil opfatte det saaledes, Thingets Pligt at tilvejebringe et parlamentarisk Parti og holde et parlamentarisk Parti ved Magt, thi det er efter min Mening Noget, som man ikke saaledes uden videre kan skabe, naar man vil; det kan ikke vove op paa eengang, Folket maa rolig vove og arbejde sig frem dertil saaledes, at det i sin store Helhed kan blive skiftet til gjennem Fædrelandsfærlighed, Oplysning og Mandskraft at tage Selvstyret. Men det er min Tro, at vi ved et Skridt, som det, der her er foreslaaet, navnlig i denne Stund og under de Forhold, hvorunder vi nu leve, ikke bidrage til i nogen Maade at hjælpe Folket frem til den Tilstand, som vi med Haad se imøde. Jeg vil heller ikke tilbageholde en Bemærkning, navnlig ligeoverfor det ærede Medlem, som talte først, der er Ordfører for det Forslag at, negte Finantsloven, og det er den, at der efter min Mening er skabt ikke saa ganske saa flere Bankekligheder for denne Folkets Selvstyrelse ved den Grundlovsrevision, som foregik for 7 Aar siden, og jeg kan ikke lade være at tilføje, at der er nogle af Dem, der i Dag føre det store Ord for det Skridt, som man vil have os til at gjøre, der have været særdeles medvirkende til, at vi fik denne Grundlovsrevision, og at det ærede Medlem for Kolding (Berg) den 27de Juli 1866 selv var Sovebudsmanden derfor. Jeg siger mit Ja til Finantslovens Vedtagelse i Dag af samme Grund, som jeg ellers udtaler min Stemmegivning over de foreliggende Forslag. Jeg gjør det i den Tro, at jeg dermed gavner Folkets og Frihedens Sag ganske anderledes og bedre end de, der gaa den modsatte Vej; det er min Overbevisning, at de ved det Skridt, de her foretage, desfordet lykkes dem, aldeles ikke gaane Folket, men ville ståde Folket og Frihedens Sag i Almindelighed og Folkethinget i Særdeleshed.